

BASTEI*Romantik*

**Hedwig
Courths-Mahler**

**Napsugár
kisasszony**

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Hedwig Courths-Mahler: Fräulein Sonnenschein
© Bastei-Verlag Verlagsgruppe Lübbe GmbH & Co. KG
Bergisch Gladbach

Fordította: SCHNEIDER RÓZA

I.

– Mama, leveled jött! Ez a mulatságos ákombákom alighanem Selma néni írása.

E szavakkal nyitott be Lena a nappaliba, és odaszaladt az ablak előtti karosszékekben ülő édesanyjához. Hartwig asszony letette kezéből a varrást, amin éppen dolgozott, és lánya arcát látva elmosolyodott. Lenáról csak úgy sugárzott a jókedv és a derű.

– Mutasd csak! Hát persze, ez Selma nénéd írása. Lássuk, mit akar!

Felbontotta a levelet, és hangosan felolvasta:

„Drága Johannám!

Tegnap megint elővett régi nyavalyám, és kényszerű tétlenségre kárhoztat. Gondolhatod hát, hogy az ágyat nyomva nem éppen rózsás a hangulatom. Ha az ember ilyen magányosan él, egyetlen háztartási alkalmazott társaságára utalva, akkor bizony kettős teher a betegség. S most már azt hiszem, sejtéd is, miért ragadtam tollat. Egyszerűen szeretném Lena mindig jókedvű, mo-

solygós arcát látni. Mondhatjuk, hogy ő e szerteágazó familia hivatásos gondúzóje. Ha vidáman csillogó szemével rám nevet, mindjárt fele olyan rossz csak minden. Ha tehát egy órácskára nélkülözni tudod a kisasszonyt, akkor küldd el hozzám, kérlek, hálás lennék érte. Tudom, hogy nektek is szükségetek van Lenára, és gyanítom, hogy más rokonok is igénylik a jelenlétét, amint valahol baj, betegség vagy szomorúság üti fel a fejét. Mégis megkockáztatom a kérést, hogy engedd el hozzám látogatóba. Ha csak bekukkant az ajtón nevető arcával, ha csak meghallom vidáman csengő kacagását, tudom, máris félig meggyógyulok! Kérlek hát, drága Johanna, „add kölcsön” Lenát, ha nélkülözni tudod egy kis időre. Előre is hálásan köszönöm.

Ölel benneteket magányos sógornőd:

Selma”

Hartwig asszony mosolyogva pillantott fel a levélből.

– Mit szólsz ehhez, Lena?

A lány gyengéd szeretettel átkarolta édesanyját.

– Természetesen meglátogatom, amint lehet. Szegény nénikém, nagyon sajnálom őt! Tudod, akár indulhatnék is, hisz minden munkámat elvégeztem. Nem nehéz elképzelnem Selma nénit, amint szomorúan fekszik a betegágyban, s minduntalan az ajtót lesi, hogy jövök-e már. Akkor hát, mama, máris indulok hozzá, és nem hagyom, hogy tovább búslakodjon.

Johanna halkán felsóhajtott. Legidősebb lányának felvidító társaságára éppenséggel neki is szüksége lett volna, hisz az ő szíve is nehéz volt a sok gondtól. De

Selma bizonyára még jobban rászorul egy kis vigasztalásra, gondolta önzetlenül.

Lena tényleg az egész rokonság gondúzó jó tündére volt. Senki sem tudott oly részvétteljes melegséggel közelíteni mások gondjaihoz, mint ő, és senkibe nem szorult oly szertelen és üdítő életvidámság, mint ebbe a törekeny lánykába. És e kivételes tulajdonságok mindenre jótékony hatást gyakoroltak.

– Jól van, kincsem, menj hát! Villamossal tíz perc múlva Selma néninél lehetsz. Most tizenegy óra van, gondolom, kettőre hazaérsz. Tudod, hogy nem hiányozhatsz az ebédlőasztal mellől, hisz édesapának is nagy-nagy szüksége van rá, hogy vidám arcok vegyék körül.

Lena buzgón bólogatott.

– Nyugodt lehetsz, mama, időben itt leszek. De te, drága mamikám, te is igencsak gondterheltnek látszol.

– Jaj, kicsim, rettentően aggódom – sóhajtott fel Johanna asszony.

Lena gyengéden megsimogatta édesanyja arcát.

– De mama! Felsoroljam, mennyi okod lehet örülni? Először is, Istennek hála, mindannyian egészségesek vagyunk. Másodszor Hansunk tegnap a legjobb eredménnyel léphetett felsőbb osztályba, harmadszor Fritz vidám levelet küldött haza. Negyedszer a mi kis benjáminunk, Ria elvégezte az iskolát, konfirmált, így végre egy új, derék segédezőnek örvendhetünk a háztartásban. Ötödször mi mindannyian szívből szeretjük drága jó édesanyánkat, hatodszor a napocska végre beküldi hozzánk az ablakon át fényes, melengető sugarait. A tavasz hírnöke itt van a szobában! Látod, mama? Mind

egy-egy ok arra, hogy örüljünk. Hát nem csodálatos? S ezzel szemben csak egyetlen gond van, az, hogy édesapát a munkahelyén sok kellemetlenség és bosszúság éri. Ez tényleg nem jó, de miért is kell mindezt elviselnie? Mert büszke, becsületes és egyenes ember, aki kitart a meggyőződése mellett, és nem ért ahhoz, hogyan kell a feljebbvalók előtt színlelni és hajbókolni. De ha ezt a tényt ilyen szemmel nézed, tán nem ad okot ez is az örvendezésre? Hát nem lehetünk tiszta szívből büszkék édesapára? Ó, mama, én pont ilyennek szeretem őt, soha ne legyen más, még akkor sem, ha ezzel feljebb kerülhetne a hivatali ranglétrán. Szerintem tökéletesen igaza van. S tudom, hogy szerinted is, mama! Látod, már újra csillog a tekinteted!

Johanna asszony gyengéd büszkeséggel nézett a lányára, és magához ölelte.

– Igazad van, Lena. Nem volna szabad kishitűnek lennem és elcsüggednem. Ha ne adj’ Isten, a legroszszabb bekövetkezne, és apa elveszítené az állását, azt is ki fogjuk bírni. Csak bátorság!

– Igen, anya, bátorság! Meg akarjuk könnyíteni mind ezt apa számára, hisz leginkább ő szenvedne egy ilyen csapástól. De nem, ez képtelenség! Nem lehet, hogy a konzern épp egy olyan kitűnő és szorgalmas munkatársat bocsátana el, mint ő. Csak azért, mert önálló véleménye van, és a meggyőződésének hangot mer adni?

– Sajnos, édesapádnak ellenségei is vannak.

– De drága mama! Ugyan mit tehetnek, ha a Jóisten az igaz emberek mellett áll? Így hát aggodalomra semmi ok. De most már sietek, hogy minél előbb Selma né-

ninél legyenek. Minden jót! Mosolyogj már, legalább még egyszer a kedvemért!

Hartwig asszony – Lena megelégedésére – végre tényleg, szívből elmosolyodott.

– Kérlek, add át Selmának szívélyes üdvözetemet, és mielőbbi gyógyulást kívánok neki!

– Rendben, átadom! – kiáltotta a lány és elsietett.

Gyorsan felkapta a kosztümkabátját. Kis kalapja, melyet a rakoncátlan hajfürtök tetejébe nyomott, nagyon jól állt neki. Kesztyűt húzott, és kinyitotta a konyhába vezető ajtót.

Ott épp szorgos sürgés-forgás közepette lelte Minnát, a szakácsnét. Az ablak melletti padon ült Maria, Lena húga, akit mindenki csak Riának becézett. Az igyekezettől kipirult arccal, de kissé még ügyetlen ujjakkal épp a leveszöldséget tisztította.

Ria nagyon hasonlított Lenára, és neki is gyönyörű szeme volt. Csak rajta még minden kissé éretlennek tűnt, és szögletes mozdulatai egyelőre minden kecseséget nélkülöztek. Szeméből sem sugárzott annyi életöröm és jókedv – de talán csak azért, mert szívderítőbb időtöltést is el tudott képzelni, mint a zöldségtisztítást! Mióta az iskolai szünet tartott, bizony kénytelen volt hasznossá tenni magát a házimunkában. S a tanulópénzt megfizetni sosem kellemes dolog.

– Viszlát! – rikkantott be Lena a konyhába is.

– Csak nem mész el? – kérdezte Ria csodálkozva.

– De igen, Selma nénihez indulok. Beteg, és szeretném egy kicsit megvizasztalni. Na, és a zöldségekkel boldogulsz már?

– Ne is mondd! – Ria fájdalmas sóhaja a követ is meglágyította volna. – Rém utálatos munka.

– Előbb-utóbb ezt is meg kell tanulni, te kis zöldfülű.

– Majdcsak belejövök, más választásom úgyszincs.

Lena nevetve bólintott, és becsukta maga mögött az ajtót. Könnyű léptekkel szaladt le a lépcsőn, s a kapun kilépve a következő sarkon lévő villamosmegállóba sietett. Szerencsére nem kellett sokat várakoznia.

Kevesen voltak a villamoson, ülőhelyet is talált. Egy fiatalasszonnyal szemben ült le, aki az ölében tartotta kétéves forma fiacskáját. Az édesanya egyik kezén hatalmas kötést viselt, s szabadon maradt karjával alig tudta tartani az eleven kicsit. Valahányszor a bekötött kezére csapott a fiúcska, az asszony sápadt arca fájdalmasan megvonaglott.

Lena nem nézhette ezt tétlenül. Barátságos, de határozott szavak kíséretében átvette a nyugtalan kis fickót, és élénk tiltakozása ellenére az ölébe ültette. Rögtön megtalálta vele a hangot. Beszélt hozzá, tréfálkozott vele, amíg a kicsinek már semmi kifogása nem volt a pót-mama ellen.

A fiatalasszony hálás volt Lenának a segítségért, és elmesélte, hogy épp az orvostól jön, aki összevarrta a kezén lévő sebet. A gyereket közben nem volt kire hagy-
nia otthon.

A következő megállóban egy jól öltözött fiatalember szállt fel, hóna alatt egy irattáskával. Helyet foglalt a fiatalasszony melletti ülésen, és amikor felnézett, barátságos mosollyal megemelte a kalapját.

– Jó napot, Hartwig kisasszony! Alig ismertem ma-

gára... ebben a megejtő madonnapózban – tette hozzá tréfásan.

Lena barátságosan kezet nyújtott.

– Jó napot, Steinau úr! Teljesen véletlenül kerültem ebbe a helyzetbe, amit ön oly találóan jellemzett. Ezzel az eleven kis lurkóval egyszerűen nem bírt az édesanyja a bekötözött kezével, ezért kölcsönadta nekem. Nézze, milyen szép gyerek!

Norbert Steinau joggyakornoknak, aki üzleti ügyben sűrűn megfordult a Hartwig-házban, fogalma sem volt róla, hogy a gyerek szép-e, vagy sem, abban viszont biztos volt, hogy Lena Hartwig vonzóbb, mint valaha. Arca még jobban felderült, s szürke szemével meleg pillantásokat küldött a lány felé.

– Nem csodálom, Hartwig kisasszony, hogy irgalmas szamaritánusra valló elfoglaltság közben találom éppen. Nem először esik meg. De a fiúcska biztos nehez önnek, hadd vegyem én az ölembe!

– Nem, a világért sem adom ki a kezemből! Egyáltalán nem nehéz, és ön, nos... kissé mulatságos dajka volna!

Mindketten jóízűen kacagtak, és a kicsi is részt követelt magának a mulatságból vidám gögicsélésével. Az édesanya mosolygott, arcán nyoma sem volt már a fájdalomnak.

Ugyanabban a megállóban szálltak le. Lena a járdaszigetről a biztonságos gyalogjárdára vitte át karján a kicsit. Ott óvatosan letette, hadd álljon a saját lábára.

– Így ni, most pedig áll a baba! – mondta melegen. Megigazította fején a kis sapkát, és megkérdezte az

édesanyától, hogy messze lakik-e. De azt a megnyugtató választ kapta, hogy pár lépés csak az út hazáig.

A fiúcska huncut szemmel lesett ki az édesanyja szoknyája mögül, s még utoljára integetett a kedves fiatal lánynak, azután elköszöntek egymástól.

Norbert elkísérte a lányt Selma néni közeli házáig. Lena a fiatalember édesanyjának egészsége felől érdeklődött. Steinau asszony ugyanis gyakorta elkísérte a fiát, amikor az a Hartwig-házba volt hivatalos, és Lena édesanyjával egészen jól összebarátkoztak.

Norbert szívélyesen megköszönte az érdeklődést, és így folytatta:

– Ma délután sétálni viszem a mamát. Ilyen gyönyörű időben vétek otthon maradni.

– Így igaz. Kérem, adja át szívből jövő üdvözletemet!

A férfi meghajtotta magát.

– Elmondom neki, milyen foglalatosság közepette találkoztam kegyeddal a villamoson. Örülni fog.

– Fölösleges erre szót vesztegetnie – válaszolta Lena kissé elpirulva. – Magától értetődő volt, hogy segíték annak a fiatalasszonynak.

Norbert szeme felcsillant.

– Igen, és épp ez benne a szép, hogy önnek magától értetődik az ilyesmi. Fogadni mernék, hogy száz másik nőnek eszébe sem jutott volna, hogy segítsen. A kisaszszonyt viszont már számtalanszor láttam efféle szolgálat közben. Édesanyámnak biztos nagy öröme szolgálat közben. Édesanyámnak biztos nagy öröme szolgálat közben. Édesanyámnak biztos nagy öröme szolgálat közben. Édesanyámnak biztos nagy öröme szolgálat közben. Édesanyámnak biztos nagy öröme szolgálat közben.

– Ha örömet szerzünk vele, az más, akkor én is csak

helyeselhetem. E nemes cél szentesíti az eszközt – szólt a lány, és kezét nyújtott. – Minden jót, Steinau úr! Köszönöm, hogy elkísért.

– Visszontlátásra, Hartwig kisasszony! Kérem, jelentsen be az édesanyjánál. A napokban szeretném a tiszteletemet tenni nála, ha megengedi.

– A szüleim örömmel látják – válaszolta Lena vidáman, és elindult az utca túloldalán álló ház felé.

Norbert jó hangulatban ment tovább, és teljesen átadta magát a gondolatainak, amelyek egyre csak e bájos őrangyal körül forogtak. Lena pedig a Selma néni házában levő virágbolt felé irányította lépteit, ahol hóvirágot látott a kirakatban. A kis csokorral a kezében felszaladt a lépcsőn, és becsengetett nagynénje lakásába.

Selma Jakob özvegyasszony volt. Gyereke nem lévén, egyedül élt háromszobás lakásában szerény nyugdíjából. Egy mindenes lány volt a segítségére, most is az nyitott ajtót. Lena pár szót váltott vele, miközben letette a kalapját, retiküljét és a kosztümkabátot, és már sietett is a hálószobába. A törékeny kis öregasszony félig ülő helyzetben pihent felpolcolt párnáin. Keskeny, sápadt arcán csöndes szenvedés nyomait viselte. Eléggé beteges volt szegény, gyakran hetekig nyomta az ágyat.

Lena odalépett hozzá, és megfogta a kezét.

– Jó napot, drága nénikém! Ilyen szikrázó tavaszi napsütésben te ágyban fekszel? Micsoda dolog ez? – mondta tréfásan dorgáló hangon.

Az idős hölgy megsimogatta az arcát.

– Ó, gyermekem! Ahogy nevető szemedet látom, és

kedves hangodat hallom, már félig meg is gyógyultam. Nagyon kedves tőled, hogy eljöttél – mondta.

– Ez csak természetes, Selma néni. De nézd csak, mit hoztam neked!

– Az első hóvirág, de szép! Lassan kitavasodik... és ez a kis csokor... igazán kedves tőled.

– Azt gondoltam, a nagynénémnek szüksége van e bájos hírnökökre, hogy elhiggye, beköszöntött a tavasz, kikelhet az ágyból – folytatta Lena tréfásan. – Várj csak, keresek egy vázát! Az éjjeliszekrényedre teszem a csokrot emlékeztetőül, hogy gyógyulj meg minél hamarabb!

Már szaladt is a konyhába, ahol megtöltött vízzel egy kis vázát, és elrendezte a virágokat.

– Így ni! – mondta elégedetten. – És most kinyitom az ablakokat, hadd áradjon be a fény és a melengető tavaszi napsugár!

E szavakkal a beteghez lépett, és ráterített egy vastag takarót. Szélesre tárta az ablaktáblákat, majd helyet foglalt az ágy mellett.

– Fáj, Selma néni?

– Most éppen nem.

– Auguste panaszkodott nekem, hogy tegnap reggel óta egy falatot sem ettél. Tudod, hogy ez így nem lehet. Ha koplalsz, teljesen elhagy az erőd. Ugye, az én kedvemért nem utasítasz vissza egy csésze tejet és egy friss lágy tojást? Auguste azonnal elkészíti.

– Jaj, gyermekem, nincs nekem most étvágyam.

A lány üdén felnevetett.

– Remélem, azért mégiscsak lemegy valami a torkodon! Egy csésze tejhez és egy tojáshoz nem kell farkas-

éhesnek lenni! És ma finom tyúklevest is kapsz, Auguste épp azt főzi. Az illata fenséges, én mondom neked. És desszertnek felverek egy tojássárgáját egy pohárka Madeirával. Az valóban mennyei! Biztos vagyok benne, hogy jót tesz majd neked.

A beteg elnevette magát.

– Amilyen csábítóan ecseteled, még nekem is megjön az étvágyam! És különben is: ha csak látlak, rögtön jobban vagyok, és visszaköltözik belém a remény. A friss levegő meg a napfény pedig tényleg csodát tesz.

– Na látod!

Auguste nemsokára megjelent a kései reggelivel, és Lena becsukta az ablakot. Majd megigazította a párnákat, hogy a beteg jobban felegyenesedhessen ültében. Így kényelmesebben fogyaszthatta el a tejet és a tojást egy kis vajjal.

Lena maga is elcsodálkozott azon, hogy szemlátómást máris javult a beteg állapota. Mindez őt is felvidította, csak úgy sugárzott szeméből az öröm. Auguste is elégedetten távozott az üres edényekkel. Lena megint kitérte az ablakot, egy kicsit még beszélgettek erről-arról, de a lánynak lassan indulnia kellett haza.

– Holnap megint eljövök, Selma néni. És sokkal jobb állapotban szeretnék látni, hallod-e? Várj csak, hozok neked a nappaliból valami vidám könyvet!

Hóna alatt egy kis olvasnivalóval tért vissza a hálószobába.

– Tessék, drága nénikém. Azt hiszem, egyelőre el vagy látva mindennel. Képzeld azt, hogy csak úgy pihenésképpen fekszel! Ebéd előtt nyugodtan szundíthat-

nál egyet. Az alvás a beteg, fáradt szervezet legjobb gyógyszere. Jaj, majd' elfelejtettem! Búcsúzóul elmesélek még egy történetet Riáról és arról a csibész Hansról.

Olyan mókásan adta elő a minapi esetet, hogy Selma néninek szívből kacagnia kellett. Hálás szemekkel nézett a távozó leány után. „Drága kis búkergető. Mi lenne velünk nélküled? – gondolta, amikor becsukódott Lena mögött az ajtó. – Nincs még egy ilyen kedves, üde teremtés! Valóságos istenáldása ez a lány.”

II.

Lena épp időben ért haza. Gyorsan rendbe szedte magát, és megigazította a haját. A tükör előtt állva az utolsó simításokat végezte ruházatán, amikor belépett Ria, akivel közös szobában lakott.

– Kérlek, Lena, fésülj meg engem is, te olyan ügyes vagy!

– Szívesen. Gyere, ülj csak le!

Ria helyet foglalt a fésülködőasztal előtt, és panaszosan felsóhajtott:

– Hát ez szörnyű, már megint olyan a fejem, akár egy szénaboglya! Szeretném tudni, hogyan csinálod, hogy te mindig olyan rendezett és elegáns vagy?

– Ma este kipróbálunk neked egy másik frizurát. Majd hátrafésüljük a hajadat.

– Igazad van – bólintott Ria örömmel. – Mindig neked vannak a legjobb ötleteid, Lena!

– Nana, azért ne túlozz! Így ni, ezzel meg is volnánk. Gyere, siessünk az ebédlőbe, és nézzük meg, hogy a terítésnél minden rendben van-e! – Lena belekarolt a húgába, és együtt léptek ki a szobából.

Az étkezőben mindent a legnagyobb rendben találtak. A szolgáló csak a sóról feledkezett meg, de Lena gyorsan pótolta ezt a kis hiányosságot. Ekkor érkezett haza Hans, a harmadik testvér, és azonnal bekukucskált a félig nyitott ajtón.

– Papa megjött már? Ehetünk?

– Még nem ért haza – felelte Lena.

– És mi lesz ma ebédre?

– Mennyei csemegék! Rizsfelfújtt lesz például a desszert.

– Hát ez remek!

– Akkor igyekezz! Mossál kezet, és szedd rendbe egy kicsit magad!

– Jaj! – nyögött fel a fiú panaszosan. – Erre igazán nem szükséges figyelmeztetned. Tudom, mi illik egy úriemberhez.

A lányok összenevettek, és vidáman néztek a komisz kölyök után. Nemsokára belépett a ház asszonya.

– Selma néni üdvözöl, mama! – újságolta Lena. – Megígértem neki, hogy holnap is átszaladok hozzá. Steinau úrral is összefutottam, tisztelettel szeretné bejelenteni magát valamelyik napra.

Hartwig asszony arca felderült.

– Ennek igazán örülök – mondta. – Kiváló fiatalember, apa is sokra tartja.

Lena bólintott.

– Igen, mama, tényleg. Apa azt mondta, hogy Steinau úr azon ritka emberek egyike, akik nagyrabecsülést és bizalmat érdemelnek. Fiatal kora ellenére tudja, mit akar, és csak olyasmit tesz, amiért felelősséget is tud vállalni. És látod, mama, ha apa mondja ezt valakiről, az felér egy nemeslevéllel.

– Szerintem is remek ember – erősítette meg Ria.

Nemsokára Hans is megjelent, és mindannyian türelmetlenül várták a családfő hazatérését. Lena és Hartwig asszony az ablakhoz lépett, hogy kikémleljen az utcára.

– Ott jön apa! – kiáltott fel Lena boldogan.

Hans és Ria az ablakhoz szaladt, hogy szokás szerint integessen a papának, aki azonban ma fel sem pillantott. Fáradt, ólmos léptekkel közeledett, nyoma sem volt benne a megszokott frissességnek és lendületnek. Fejét lehorgasztotta, válla meggörnyedt valami láthatatlan, súlyos teher alatt. Lena és az édesanyja önkéntelenül megszorították egymás kezét. A látványtól bizony mindketten megijedtek.

– Mi történt apával? – kiáltott fel Ria értetlenül.

Baljós feszültség telepedett a szobára. Mindenki az ajtóra meredt, és várta a családfő érkezését. De az ajtó csak nem akart kinyílni. Lélegzet-visszafojtva füleltek. Hallották a folyosón elhaladó, súlyos lépteket, majd egy ajtó nyílt valahol, s a zár tompa kattánását lehetett hallani.

Johanna asszony megrázkódott, s egyszeriben felengedett a tagjait gúzsba kötő bénultság.

– Megyek apához – mondta halkán, és kisietett.

Lena még egy ideig a szívére szorított kézzel állt az ablak mellett. Hans és Ria csodálkozva néztek egymásra.

– Mi van a papával? Miért nem ül asztalhoz? – kérdezte Ria.

Lena igyekezett nyugalmat erőltetni magára.

– Attól tartok, apa vállát súlyos gondok nyomják. Ígérjétek meg, hogy legalább ti nem tetéztetek újabbakkal! Bármit hallotok is majd, viselkedjétek bátran! A papának nem szomorú arcokra van szüksége.

A testvérek mély felindultsággal néztek egymásra.

– De Lena – szólalt meg Ria rémülten –, mégis mit gondolsz, mi történt?

Nővére egy pillanatra elgondolkodott. Megmondja nekik, hogy valójában mitől tart? Egyszer úgyis meg kell tudniuk, s talán jobb, ha a bejelentést felkészülten fogadhatják. Bizonyára jobban uralkodnak majd magukon, amikor a szülők közlik a rossz hírt. Vizsgálódó tekintetét a testvéreire függesztette, majd komoly hangon megszólalt:

– Megígéritek, hogy felnőttöz méltó módon fogtok viselkedni?

Hans hetykén megrándította a vállát.

– Talán csak elviselek annyit, mint egy lány! Tehát ki vele, Lena!

Ria is bólintott.

– Jaj, szörnyen aggódom! Úgy érzem, valami nagy sorscsapás ér bennünket.

– Nem, nem! – tiltakozott Lena. – Rossz ugyan, de azért távolról sem nevezhető sorscsapásnak. Inkább csak nehézségnek. Apa képtelen bármi olyat tenni, amit nem tud összeegyeztetni a meggyőződésével, s ez persze nem mindig tetszik a főnökeinek. Sok ellenséget szerzett magának azzal, hogy sosem rejtette véka alá a véleményét, az alakoskodás pedig végképp nem a kenyere. Attól félek, bekövetkezett, amitől tartott, és elbocsátották. Most már tudjátok, mi fenyeget.

Ria megkönnyebbülten sóhajtott fel:

– Ó, hát csak erről van szó? Ez nem is olyan nagy baj – mondta.

Hans jobban meg tudta ítélni e közlés horderejét. Egészségtől kicsattanó arca kissé elsápadt.

– Látszik, hogy nem fogtad fel a lényegét, Ria. Ha

apa munka nélkül marad, az nagyon nagy baj az egész családra nézve, ezt nyugodtan állíthatom.

– De miért? Nagyon is jó lenne, ha apa egész nap itthon lenne, és végre velünk is foglalkozna.

– Hát nem érted, hogy akkor sokkal kevesebből kellene megélnünk, mint most? – oktatta Hans a hűgát.

Lena összeráncolta a homlokát, és közbeszólt:

– Még nem is ez a legnagyobb baj, Hans!

– Hát akkor mi?

– Az a legrosszabb, hogy az igazságtalan elbocsátás lelkileg viselné meg apát. Megsebezná az önérzetét, hiszen érzi magában az erőt, a tenni akarást és a képességet arra, hogy kifogástalan teljesítményt nyújtson, és erre szégyenteljes visszavonulásra kényszerítik. Steinau úr mondta a minap, hogy apánk oly tehetséges és rátermett ember, amilyen kevés akad. Már régóta ez a véleménye a papáról. Gondoljátok csak el, milyen hatása lesz annak, ha ereje teljében tétlenségre kárhoztatják! Tudom, milyen komolyan vette a munkáját. Ha megfosztják szeretett hivatásától, félek, hogy összeroppan. Nagyon fog neki hiányozni a munkája, feleslegesnek fogja érezni magát, és mi aligha tudunk majd segíteni neki. Minden szeretetünk kevés lesz hozzá... Bizony, ez a legszörnyűbb az egészben...

Hans és Ria elfogódottan néztek nővérükre. Éretlenek voltak még ahhoz, hogy belelássanak apjuk lelkébe, de már az is ijesztő volt, hogy máskor mindig vidám testvérük ilyen komoly hangon beszélt velük.

– Jaj, Lena – eszmélt fel lassan Ria –, most már értem, milyen szerencsétlenség vár ránk.

Lena azonban egy szempillantás alatt összeszedte minden bátorságát.

– Nem, nem! Ki se ejtsük ezt a szót! Nem csüggedhetünk el! Ez apát a kétségbeesésbe sodorná. Ígérjétek meg, hogy a segítségemre lesztek abban, hogy eltereljük a figyelmét borús gondolatairól, ha tényleg bekövetkezett az, amitől tartok. Mutassatok vidám arcot és bizakodást apa és anya előtt! Kezet rá, hogy összefogtok velem! Bízom bennetek.

Húga és öccse egyazon szilárd elhatározással szorítottak kezét Lenával. Egy pillanatra csend lett. Mindannyian megpróbálták legyűzni magukban a félelmet, és persze apjuk szobája felé füleltek, de onnan semmi nesz nem szűrődött ki.

Ekkor Lena határozott léptekkel az ajtóhoz ment.

– Nem győzöm tovább ezt a tétlen várakozást. Megyek anyáékhoz – mondta.

A dolgozószobába sietett, és habozás nélkül benyitott. Apja az íróasztalnál ült, arcát csüggedten a kezébe temetve. Mellette a felesége, sápadt és rémült arccal, karját vigasztalóan a férfi nyaka köré fonva.

Lena megértette, hogy tényleg bekövetkezett az, amitől félt. Becsukta maga mögött az ajtót, és a szüleihez lépett. Anyja felpillantott. A szemében könnyek csillogtak.

Az apa meg sem mozdult. Amióta hazatért, úgy ült ott, mintha kővé vált volna a fájdalomtól. Ziháló melléből néhány szó szakadt fel:

– Azt ajánlották, hogy rögtön kérjem az elbocsátásomat... Elküldtek, mint a munkája végzésére alkalmatlan hivatalnokot...

Johanna asszony képtelen volt egy szót is szólni. Csak állt az asztal mellett, s remegő kezével újra meg újra megsimogatta férje lehajtott fejét. Mélységesen át-
érezte az őt ért igazságtalanságot és megaláztatást, és vele együtt szenvedett. Egyikük sem gondolt most az apró-cseprő, mindennapos gondokra.

Amikor Lena belépett, az asszony szavak nélkül is félreérthetetlenül jelezte, hogy segítséget vár tőle. Szemük egy pillanatra összevillant, s ez elég volt ahhoz, hogy megértsék egymást. A lány letérdelt apja mellé, s mindkét karjával átölelte.

Az elkínzott arcú férfi ráemelte komor tekintetét.

– Mit akarsz, Lena? Hagyj magamra! Még hozzá kell szoknom a gondolathoz, hogy haszontalan és felesleges vagyok – mondta fojtott hangon.

Lena tekintete valósággal simogatta a szeretett édes-
apa nemes vonású arcát.

– Ó, nem, drága papa! Ne mondd ezt! Se haszontalan, se felesleges nem vagy! Szükségünk van rád! Mamanak, a gyermekeidnek, hisz a te válladon nyugszik itt minden – mondta meleg hangon.

A férfi az ajkába harapott, s csak hosszú szünet után válaszolt:

– Az régen volt. Ma egy szárnalmas roncs vagyok csupán. El fognak bocsátani az állásomból. Apád egy feladata elvégzésére alkalmatlan hivatalnok. Semmi okok, hogy büszkék legyetek rám úgy, mint azelőtt.

A lány megcsókolta apja kezét.

– Tévedsz, apa! Kétszeresen is büszkék lehetünk rád, hisz tudjuk, hogy nem vagy alkalmatlan a hivata-

lod betöltésére, hanem a szűkkeblűség és a kicsinyes irigység áldozata lettél. Félték a nagyságottól, s egyszerűen ártalmatlanná akartak tenni. Tudjuk, milyen okos és erős vagy, ezek a kisszerű emberek nem érnek fel hozzád. Ennek a tudata kell, hogy átsegítsen a nehézségeken, amit még el kell viselned. Mi nagyon bízunk benned! Nézd, milyen büszke rád anya! És mi, a gyerekeid nem kevésbé. Nem fogunk elcsüggedni, ugye, te sem? Mama, mi tudjuk, milyen nagy kincs nekünk a papa, ugye?

Johanna asszony sugárzó arccal bólintott, és forró szeretettel nézett férje megtört szemébe.

– Látod, drágám? Mi mindannyian tudjuk ezt. Lena minden szava akárha az én szívemből fakadt volna.

A magába roskadt férfi lassan felegyenesedett. Pillantásuk találkozott, miközben kezét áldó mozdulattal Lena fején nyugtatta.

– Hogy ez a megalázó óra nem sújt a porba, azt csakis nektek köszönhetem. Nem tudjátok, milyen szörnyű érzésekkel jöttem ma hazafelé. Régóta látom már a közelgő katasztrófát, igazán hozzászokhattam volna. Mégis villámcsapásként ért, amikor valósággá vált. Alkotóerőm teljében vagyok kénytelen felhagyni a munkámmal, de a legelviselhetetlenebb számomra mégis az, hogy így csak szűkös megélhetést tudok nyújtani nektek.

Lena heves mozdulattal az arcához szorította apja kezét.

– Majd másutt kamatoztathatod a képességeidet. Előbb-utóbb biztos adódik olyan munka, ahol megint

valami hasznosat tehetsz. Miattunk pedig ne fájjon a fejed! Anya és én már rég számot vetettünk azzal a lehetőséggel, hogy a jövedelmed esetleg csökken. Kicsit össze kell húznunk magunkat, igaz, de szűkölködni nem fogunk. Amíg együtt vagyunk, számíthatunk egymásra. Meglátod, menni fog. Elbocsátjuk a szakácsnőt, és anyával felváltva főzünk majd. Ria már most komoly segítség a háztartásban, s a cselédlánnyal együtt mindent kényelmesen elvégezhetünk. És ha már nem kell tekintettel lennünk a beosztásodra, kibérelhetjük azt a kisebb lakást, amely üresen áll itt, a házban. S te is bizonyára találsz más munkát. Ki tudja, mire lesz még jó az, amit most ránk mért a sors. Ezért nem is fogunk szomorkodni. Látod, apa, a baj feleakkora sincs, mint amilyennek első ijedségedben láttad. És jöjjön bármi, együtt, szeretetben elviseljük azt, amit nem tudunk megváltoztatni.

Így húzta ki Lena vigasztaló szavaival a tüskét apja szívéből. A férfiba erőt öntött lánya bátorsága és a felesége szeméből sugárzó hűségese szerelem. Életkedve lassan visszatért, bár az igaztalanul elszenvedett sérelem még mindig emésztette a lelkét. Átölelte szeretteit, és felsóhajtott:

– Ha ti nem lennétek...!

Mindketten megcsókolták a férfit, s szeretettel megcirógatták, majd Lena kedvesen az asztalhoz hívta szüleit.

– Hans és Ria éhesek. Nem szabad tovább várakoztatnunk őket – szólott mosolyogva.

Amint beléptek az ebédlőbe, a két kisebb gyereket

az ablaknál ülve találták. Rögton felugrottak, s Lena jelzésére apjuk karjába vetették magukat, aki megindultan a keblére szorította őket.

– Ma sokáig kellett várnotok – mondta, nehezen uralkodva hangja remegésén.

Lena csöngetett, hogy találhatják a levest. Fáradozásainak köszönhetően valamelyest vidámabb lett a hangulat. A családfő is több reménykedéssel tekintett a jövőbe. Már azt fontolgatta, hogyan találhatna új munkát.

Így vészelték át az első megrázkódtatást, bár a fenyegető, sötét fellegek még távolról sem vonultak el a fejük fölül.

III.

A gond és baj soha nem jár egyedül. Nem volt könnyű kevesebb pénzből kijönni, hisz a gyerekek sokba kerültek. Az apának minden fáradozása ellenére sem sikerült megfelelő állást találnia. Újra meg újra próbálkozott, de a szerencse nem szegődött mellé. A Hartwig családnak minden erejét össze kellett szednie, ha el akarta kerülni a kétségbeesést.

A barátok jó része feltűnő hirtelenséggel visszahúzódtott a szerencsétlenség után. Attól féltek, hogy netán segítséget kell nyújtaniuk. A leggyorsabban Hartwig régi munkatársai szakítottak meg minden kapcsolatot volt kollégájukkal. Mivel a felsőbbség haragja miatt kellett távoznia, félő volt, hogy „odafönt” nem nézik jó szemmel, ha valaki továbbra is barátságban marad vele. A legóvatosabbak még az utcán is igyekeztek elkerülni a bukott embert, s ha mégis összefutottak vele, elfordították a fejüket, nehogy üdvözölniük kelljen. Nagy keserűség ez egy büszke, egyenes embernek!

De tán még hihetlenebb volt az, hogy némely rokon látogatásai is igencsak megritkultak. Amikor egyszer a családfő száján kicsúszott egy megjegyzés e szomorú jelenséggel kapcsolatban, Johanna asszony vidáman így szólt:

– Annyi baj legyen! Most legalább kiderül, ki az igazi barát. A többiért pedig nem kár! Nem lesz nehéz nélkülözni őket.

A bajban is kitartó, hűséges barátok közé tartozott Norbert Steinau és az édesanyja. Az ifjú joggyakornok

éppoly gyakran kereste fel Hartwigékat, mint azelőtt, és segített Lenának jobb kedvre deríteni az apját. Nyíltan kimutatta, milyen nagyra becsüli továbbra is. Ha Hartwig egy órácskát beszélgetett Norberttel, sikerült elfeledkeznie szomorú helyzetéről, és egészen felélénkült.

Egyik vasárnap délután épp egy ilyen beszélgetés kellős közepén voltak. Kicserélték a gondolataikat, beavatták egymást a terveikbe.

– Hát igen, az ön helyzete sokban hasonlít az enyémmé – mondta Norbert. – Én is szívesen feladnám a hivatali előmenetelt, szívem szerint inkább ügyvédként dolgoznék tovább.

– Akkor miért nem teszi? Minden adottsága megvan hozzá, hogy ezt a munkát is kitűnően végezze.

– Igen, néha magam is azt hiszem. Csak egy fontos apróság, a szükséges pénz hiányzik hozzá.

– No igen – bólintott Hartwig. – Ez a hiányosság nem ismeretlen sajnós számomra sem. De önnek nem eshet nehezére, hogy az induláshoz szükséges tőkét összegyűjtse. Édesanyja említette egyszer, ha nem tévedek, hogy az ön egyik nagybátyja milliomos.

– Ez igaz – erősítette meg Steinau. – De tőle szeretnék a legkevésbé pénzt kérni. Összevesztem vele. Nehezen viselem az ilyen uralkodni vágyó típust. A rokonság többi tagja persze hajbókolva körüludvarolja őt és a feleségét a gazdag örökség reményében. Mindegyik túl akar tenni a másikon. Visszataszító a tülekedésük a pénzért! Alapjában véve sajnálom a nagybátyámat, hisz végül is nem rossz ember. Valamikor nagyon ked-

veltem, s az hiszem, ez az érzés kölcsönös volt. Amikor a többiek ezt látták, megrémültek, hogy esetleg megfosztom őket jövőbeli szerencséjüktől. Megindult az áskálódás ellenem. Elkezdtek mondogatni, hogy alattomos módon igyekszem a vagyon közelébe férkőzni, és a bácsikámék sajnós, mint afféle bizalmatlan öreg emberek, hittek nekik. Nagybátyám egyszer csúnya jelenetet rendezett, és örökségvadásznak nevezett. Én se maradtam adósa a válasszal, és a gyanúsítás miatti haragomban magam is kemény, sértő szavakat használtam. Kijelentettem, hogy amíg az alaptalan és sértő vádaskodás miatt bocsánatot nem kér, nem lépem át a háza küszöbét. Azóta – és ennek már három éve – sem a nagybátyámat, sem a nagynénémet nem láttam, minden kapcsolat megszakadt közöttünk. Röviddel ezután édesanyámmal ide költöztünk. Most már ön is láthatja, hogy ilyen körülmények között lehetetlen épp tőlük pénzt kérnem.

Lena, aki szintén jelen volt, meggyőződéssel bólintott.

– Az ön helyében én sem tenném! Inkább kérjen kölcsön idegenektől! A nagybátyja vajmi kevésbé ismerheti, ha képes ilyen alantas számítást feltételezni önről!

Norbertnek jólestek a szavai, és mosolyogva így válaszolt:

– Kedves Lena kisasszony, tudja, ilyen nagy összeg megszerzése nem olyan egyszerű, mint gondolja. Nem tudok garanciát nyújtani a hitelezőnek.

– Már hogyan tudna!

– Milyen garanciára gondol?

– Hát az ön becsületes személyére. Az csak elegendő biztosítékot jelent, nem?

Steinau és Hartwig jóízűen összenevettek, majd a fiatalember így szólt:

– Erre száz márkát sem adna senki, nemhogy tízezeret, amire nekem szükségem volna.

– Talán meg kellene próbálnia!

– Ön talán az én becsületes fizimiskám láttán kölcsönözne nekem tízezer márkát? – kérdezte Steinau félig-meddig tréfásan.

– Igen, habozás nélkül – bólintott rá a lány meggyőződéssel –, ha lenne ennyi pénzem.

– Ilyen jó véleménnyel van rólam?

Lena és Norbert tekintete összekapcsolódott.

– Igen, gyakornok úr, a legjobb véleménnyel.

Steinau elpirult, s melegen megszorította a lány kezét.

– És mivel szolgáltam meg ezt a nagybecsülést?

– Azzal, hogy olyan, amilyen. Hogy becsületes és megbízható. Papa is nagyra tartja önt, s az ő véleménye számomra mértékadó. Csak az ég szerelmére, Steinau úr, nehogy a fejébe szálljon a dicsőség, és a hiúság hibájába essen! Ez a kis fogyatékoság a női nem kiváltsága, férfiaknak rosszul áll.

– Csak nem hiú ön is, Lena kisasszony? – folytatta a csipkelődést a férfi.

A lány nevetve bólintott.

– Természetesen az vagyok! Nem is vette észre? – replikázott, mert látta, hogy az apját mulattatja a vidám szópárbaj.

– Nem, egyáltalán nem tűnt fel.

– Ó, bizonyára értek hozzá, hogy jobb színben tün-
tessem fel magam a valóságosnál.

A férfi erre szívből felnevetett.

– Ez kizárt, Lena kisasszony! Azt hiszem, kegyed
olyan, mint egy kristály. Oly tiszta, áttetsző. Egyetlen
hibáját sem tudtam még felfedezni.

– Ajaj! Hisz épp most akar hozzásegíteni, hogy a hi-
úság hibájába essem. Hallod ezt, apa? Ugye, milyen fon-
dorlatos Steinau úr?

Lena gyengéden átkarolta apját, aki atyai büszke-
séggel nézett rá.

– A nőknek nem is árt egy kis hiúság – felelte jósa-
gosan.

A lány erre csak nevetett.

– Mit gondol, gyakornok úr, milyen hiú lehetek pél-
dául frissen tanult konyhaművészetemre? Amióta nincs
szakácsnőnk, igazán elismerésre méltó teljesítményt
nyújtok. Ma például gombaleves, sült hús és krumpli-
saláta lesz ebédre.

Norbert csettintett a nyelvével.

– A kedvenceim! – füllentette.

– Szívesen lenne a vendégünk? – kérdezte Hartwig
szívélyesen.

– Nem szabad kísértésbe vinniük – mondta Steinau,
de ennek épp az ellenkezőjét lehetett kiolvasni csillogó
szeméből.

– Velünk tartana? – kérdezte Lena izgatottan.

A férfi azonnal bólintott.

– Nagyon szívesen, ha szabad.

– Örülök, hogy elfogadta a meghívásunkat. Csak attól félek, mégsem fog ízleni a főztöm.

Norbert sugárzó arccal oszlatta el az aggályát.

– Ettől nem kell tartania. De hadd hívjam fel gyorsan édesanyámat, ne várjon rám hiába.

Az ebéd vidáman telt, s Lena boldog volt, hogy láthatóan ízlett a főztje. Steinaut sem kellett sokat kínálgatni, jóízűen evett mindemből, s Lenával együtt gondoskodott róla, hogy a legfontosabb fűszer, a nevetés se hiányozzék. S végre a családfő is gondtalanul vidámanak látszott – lánya nagy örömére.

Amikor az ifjú Steinau elbúcsúzott, meg kellett ígérnie, hogy következő vasárnap délután édesanyjával együtt ellátogatnak egy kávéra. Maria Steinau asszony ötvenes éveiben járó, kedves hölgy volt. Fiával irigylésre méltó harmóniában éltek. Kicsiny, kétszobás lakásuk valóságos ékszerdoboz volt. Minden csillogott a tisztságtól, s az ablakokat virágok díszítették. Az öreg bútorok, meghálálva a gondos ápolást, kitűnő állapotban voltak, és meghitt otthonosságot árasztottak. Lena gyakorta megfordult Steinau asszonynál, aki hamar a szívébe zárta. Amikor a lány Selma nénit látogatta, sosem mulasztotta el, hogy egy rövid beszélgetésre Norbert édesanyjához is benézzon.

Ám az ilyen gondtalan órák egyre ritkábbak lettek a Hartwig-házban. Mind szigorúbban kellett takarékoskodniuk, minden fillérre szükségük volt. És csak nem adódott olyan állás, amelyet a családfő betölthetett volna.

Lena nyitott szemmel járt a világban, és egyre töb-

bet tűnődött, miképp tudná tehermentesíteni szüleit. Egyre erősödött benne a meggyőződés, hogy a legjobb volna valami állást keresni, és a saját lábára állni. Mindezt jó ideig titokban tartotta, és csak akkor hozta szóba szülei előtt, miután alaposan tájékozódott. Nyugodt és határozott hangon tárta eléjük szándékát, hogy állás után akar nézni. Apja és anyja először megremült. Hallani sem akartak róla, hogy „gondúzó tündérüktől” megváljanak. De Lena tudta, hogyan győzze meg őket:

– Hadd próbáljak meg a saját lábamra állni! Most igazán nélkülözhető vagyok itthon, Ria szinte tökéletesen képes helyettesíteni. És miért ne hasznosíthatnám az erőmet? Ahogy a dolgok idehaza állnak, egyetlen „haszontalan kenyérpusztító” is túl sok. Látom, hogyan gyötritek magatokat, hogyan fáradotok, és segíteni szeretnék. Ria még túl kicsi ahhoz, hogy elmenjen hazulról. Hans és Fritz kénytelenek lesznek kitartani, amíg el nem érik a céljukat. Én viszont már eleget tanultam ahhoz, hogy társalkodónőként megkeressem a kenyeremet. Kérlek, ne akarjatok lebeszélni erről, mindent alaposan végiggondoltam.

A szülők nehéz szívvel bár, de végül a beleegyezésüket adták.

Lena hirdetését jelentetett meg az egyik napilapnál, és Steinau asszonnyal is beszélt, hátha az ő rokonsága révén álláshoz juthat. Maga is írt apja Frankfurtban élő unokahúgának, aki egy jogtanácsoshoz ment feleségül. Arra kérte, gondoljon rá, ha megfelelő munkalehetőségről hall.

S épp ez a levél segítette álláshoz a bátor szívű lányt. Schlender jogtanácsosné ugyanis néhány hét múlva így válaszolt:

„Kedves Lena!

Leveledre máris kedvező választ adhatok. A véletlen a kezemre játszott, hogy állást ajánlhassak neked. Férjem egyik kollégája, dr. Zorn a jelenlétemben futólag megemlítette, hogy Vollmer vezérigazgató Mainzban fiatal társalkodónőt keres. A doktor úr Vollmerék jogtanácsosa és ügyvédje. A Vollmer család egyébként egy gyönyörű villában lakik a városszélen, a Rajnától nem messze. Kocsiszín és istállók tartoznak a birtokhoz, s természetesen megfelelő személyzet. A házaspár gyermektelen, a férfi magas kora miatt visszavonult az üzlettől. Az asszony is hatvan körül járhat, két mogorva, kedvetlen ember. Egy kis fiatalos frissesség bizony elkél abban a házban, ami felvidíthatná őket. Ennek pedig, drága Lenám, úgy tudom, Te vagy az avatott szakértője. Ezért azonnal rád gondoltam. Vollmerék nagyon jó fizetést ajánlanak, s pénzügyekben alighanem egyébként is eléggé nagyvonalúak. Semmiben sem fogsz hiányt szenvedni náluk.

Ha tehát nem ijedsz meg egy kis mogorvaságtól, rögtön írhatok nekik. Dr. Zorn – kérésemre – már beszélt velük rólad, s úgy tűnik, Vollmeréknek nem lenne ellenükre a dolog. Ha komoly a szándékom, jelentkezz minelőbb, engem pedig mindenképp értesíts!

Sokszor csókollak benneteket, drága szüleidet és testvéreidet is!

Anna nénéd”

Lena megmutatta szüleinek a levelet, s értésükre adta, hogy meg akarja pályázni ezt az állást. Mindenekelőtt a jó fizetés csábította. Az öregek mogorvaságától egy cseppet sem ijedt meg. Az ilyesmi ellen mindig boldogan szállt harcba. Ezt a szüleinek is megmondta, akik kételyeiknek adtak hangot. A döntés tehát megszületett, és Lena azonnal írt Vollmeréknek. Postafordultával jött a válasz: fényképet és önéletrajzot kértek tőle.

Lena azon nyomban elküldte ezt is, és nem kellett sokat várnia a válaszevélre. Vollmer úr megírta, hogy ő ugyan túl fiatalnak találja, de mert oly szívélyesen ajánlották, s mert az arcképe olyannyira elnyerte a felesége tetszését, hajlandó e körülménytől eltekinteni. Komoly fizetést ajánlott, és arra kérte Lenát, hogy mielőbb keresse fel őket.

Lena levélben bejelentkezett május elsejére. Munkaadói azt kérték még, hogy írja meg, melyik vonattal érkezik Mainzba, hogy autót küldhessenek elé az állomásra. Ettől kezdve eldöntött tény volt, hogy Lena elhagyja a szülői házat. Mindez olyan gyorsan történt, hogy Hartwigék alig tudtak felkészülni a küszöbönálló változásra.

Amikor Norbert Steinau a következő vasárnap meglátogatta őket, meglepődve hallotta, hogy Lena állást keresett magának, és hamarosan elutazik. Fájdalommal töltötte el a gondolat, hogy egyhamar nem láthatja viszont, s ezt nem is igen tudta titkolni.

– Mindenképpen el kell hagynia bennünket, Lena kisasszony? – kérdezte, s a tekintetében nyugtalanság bujkált.

Lena azonban bátran nézett a szemébe.

– Igen, ennek így kell lennie!

– És a kedves édesapja mit szól hozzá? – faggatta tovább a fiatalember.

Lena végigsimított a homlokán, mintha egy kízó gondolatot kellene elhessegetnie.

– Kedves Steinau úr! Ha beszél erről édesapámnak, kérem, ne tegye szegény szívét még nehezebbé, mint amilyen. Ugyanolyan nehezen válik meg tőlem, mint az édesanyám. De mindannyian nyögjük ezt a szükséghelyzetet, és ilyenkor nincs jelentősége, hogy valamit szívesen teszünk-e, vagy sem.

Norbert elnyomott egy sóhajt magában.

– És mikor utazik el? – kérdezte, miközben arra gondolt, hogy a lány távozásával eltűnik életéből a nap-sugár.

– Május elsején lépek be – válaszolta Lena csendesen, és a szíve bizony neki is fáj, ha nem is mutatta.

– Olyan hamar? – kiáltott fel a férfi.

– Mához két hétre már Mainzban töltöm a vasárnapot.

A fiatalember csodálkozva kapta fel a fejét.

– Mainzba megy? Tudja-e, Lena kisasszony, hogy ott töltöttem a gyermekkoromat?

– Nem, fogalmam sem volt róla. És mondja, szép város Mainz?

– Az én véleményem túlságosan elfogult, hisz az otthonunkat mindig szépnek látjuk. És Mainz a Rajna partján fekszik, azt hiszem, ez önmagáért beszél.

– Már előre örülök a Rajnának. Apa néhány félétet

tanult a bonni egyetemen, s mindig elérzékenyül, ha a Rajna kerül szóba.

– Majd ön is megérti, ha látja. De megkérdezhetem, melyik családnál helyezkedik el? Három éve nem jártam Mainzban, és apám halála után egyébként is megiritkultak a látogatásaim, mégis majdnem minden házat ismerek ott.

– Vollmeréknél kaptam állást – felelte a lány.

– Micsoda?! – ugrott fel hirtelen Norbert Steinau.

Feldúlt arca egészen megrémítette Lenát.

– De hát mi történt, gyakornok úr?

– Vollmer a nagybátyám, akiről nemrég meséltem önnek.

– Ez aztán a különös véletlen – mondta Lena csendesen.

A férfi idegesen törülgette a homlokát.

– Ha elképzelem magát a napsugaras természetével abban a sivár, temetői csendet árasztó házban...! Ó, Lena, nem is sejti, mire vállalkozott! Nem szabad odamennie! Itt melegség és szeretet veszi körül, ott csak idegenség és jéghideg szívek várnak magára. Nem önnek való az a lélekölő környezet!

De Lenát nem lehetett egykönnyen megijeszteni.

– Minden új helyen idegen emberek vesznek majd körül, ebbe bele kell törődnöm. Az pedig, hogy szeretők szíveket hagyok itt, inkább vigasztal, semmint elcsüggeszt. A mogorvaságtól pedig nem ijedek meg, ettől még nem fogok világgá szaladni, ki tudja, talán épp az ön nagybátyja házában van valami feladatom. Jó jelnek tartom, hogy a rokonaihoz vezérelt a sors. Isten útjai ki-

fürkészhettek! Ne vágjon már ilyen kétségbeesett képet! Elvégre nem emberevők közé megyek.

Erre már a fiatalembernek is nevetnie kellett.

– Tényleg nem. Talán valóban sikerül felderítenie a nagybátyámék kedélyét. Ez sem lehetetlen, hisz kegyed kész varázsló. És ha belegondolok, rosszabb helyre is kerülhetett volna. A bácsikám és a felesége minden hibájuk ellenére alapvetően nemes lelkű emberek, és az alkalmazottaikkal mindig példamutatóan bántak. Édesanyám elámul majd, ha meghallja, hová megy, Lena kisasszony.

A lány torkát fojtogatta a sírás, de vitézül ellenállt, s amikor Norberttől elbúcsúzott, már újra mosolygott.

– Vízontlításra, Steinau úr! Látjuk még egymást, mielőtt elutazom?

– Remélem, Lena kisasszony! Lesz még egy órácskája számunkra is?

– Talán vasárnap. Több búcsúlátogatást is tervezek akkorra. Kérem, adja át szívélyes üdvözetemet az édesanyjának!

Alig távozott Norbert Steinau, megérkezett Selma néni, aki útközben összefutott a gyakornokkal, s megtudta, hogy május elsején Lena Mainzba megy. A törékeny kis öregasszony átölelte a lányt, és szívszaggatóan zokogott.

– Hogy leszünk meg nélküled, kicsi szívem? El sem tudom képzelni, hogy magunkra hagysz bennünket. Jaj, édes Istenem, lennék csak gazdag, dehogyis engednék el! Ezt az állást nálam kellene betöltened!

– Ejnye, nénikém! – fedtte meg Lena tréfásan. – Nem szabad felizgatnod magad! Megint beteg akarsz lenni?

– Isten ments! Ha arra gondolok, hogy nem tudsz meglátogatni, már csak félelemből sem betegedem meg.

Erre Lena vidáman felkacagott.

– Ez bizony csodálatos volna! Így végre egyszer s mindenkorra megszabadulnál minden bajtól. Hogy erre eddig nem gondoltunk!

Az utolsó napok a lázas készülődés jegyében gyorsan teltek. Lenára még sok tennivaló várt. Édesanyja és húga segítségével hamar elkészült néhány blúz és egyszerű, de csinos háziruha varrásával is.

Utolsó otthon töltött vasárnap délelőttjén sorra látogatta a rokonokat és ismerősöket. Utoljára Selma nénit és Steinauékat hagyta. Selma néni persze sírt. Mikor Lena már távozóban volt, nagynénje így szólt:

– Szerdán még egyszer benézek hozzátok. Csütörtökön utazol, nem igaz?

– De ugye tudod, hogy nálunk nem szabad sírnod? Erősnek kell lenned, különben anya is sírni kezd veled, azt pedig nem tudom elviselni. Kérlek, csak akkor gyere, ha nyugodtan tudsz viselkedni.

Selma néni bólintott, és gyorsan felszárította a könnyeit.

Lena innen Steinauékhoz ment. A cselédlány nyitott ajtót, és rögtön Maria asszonyhoz vezette. A lány otthonosan mozgott a lakásban, ahol mindent jól ismert. Várázslatos érzés volt, hogy Norbert Steinau gyermekkorának emlékei veszik körül s szólnak hozzá az anyai szeretet beszédes nyelvén.

Steinau asszony már hosszú évek óta özvegyen élt.

Férje, egy mainzi nagyvállalat igazgatója, tekintélyes jövedelemmel rendelkezett. Tizenkét éves volt a fiuk, amikor a családfő egy balesetben meghalt. Ettől kezdve Maria asszonynak takarékos életvitelre kellett berendezkednie. Becsülettel helytállt, és tisztességben felnevelte a fiát, akin anyai szíve forró szeretetével csüggött.

Az asszony ölelésre tárt karokkal fogadta Lenát.

– Úgy örülök – mondta meleg hangon –, hogy meglátogat bennünket, kedves Lena! Csak az szomorít el, hogy búcsúlátogatásra jön. Kerüljön beljebb, gyermekem, és foglaljon helyet! Remélem, nem sajnál tőlem egy órácskát, bár jól tudom, hogy nincs sok ideje. A fiam azonnal itthon lesz, remélte, hogy még itt találja magát.

Lena helyet foglalt Steinau asszonnyal szemben, az ablak előtti kényelmes ülősarokban.

– Ide jöttem utoljára, és mindenütt megtakarítottam néhány percet az önök számára. Egyig maradhatok.

– Hát igaz, valóban el akar hagyni bennünket?

– Nem akarom, de el *kell* hagynom az otthonomat.

– És milyen különös véletlen, hogy éppen Vollmerékhez kerül! A fiamat éppenséggel nem nyugtatja meg, hogy ön ott fog dolgozni.

Lena nevetett.

– Igen, rám akart ijeszteni, de az nem megy olyan könnyen! Meg aztán különben sem változtathatok a dolgon.

– Nem is kell! Nyíltan megvallom, egyáltalán nem tartom olyan rossz gondolatnak, hogy éppen oda megy, ellentétben a fiammal. Könnyű biztos nem lesz a hely-

zete, de az ön személyisége olyan, hogy bármilyen nehézség adódjék is, legyőzi azt. És ki tudja, mit tartogat a jövő a maga számára, gyermekem. Ó, bárcsak egy kis napfényt tudna varázsolni e megkeseredett, szegény gazdagok lelkébe! Maga is látni fogja, milyen nagy szükségük lenne rá. Képzelve majd bele magát ezeknek az embereknek a helyzetébe, ha búskomorsággal és ingerültséggel találkozik, és ha megérti őket, nem fogja olyan hamar elhagyni a türelme! Vollmerék alapjában véve nemes gondolkodású emberek, csak módszeresen megkeserítették őket. Aki azt a tülekedést látja maga körül, az egy idő után már senkiben sem bízik. Ráadásul gyakran gyengélkednek, bár szerintem inkább csak beképzelik maguknak a különféle betegségeket. A rokonok egymással versengve bizonygatják, milyen szörnyen aggódnak a drága egészségükért, miközben epedve várják a haláluk napját. Noha a fiam és én néhány éve végleg szakítottunk velük – gondolom, Norbert elmondta az okát –, ennek a két magányos öregembernek a sorsa mégiscsak nyomja a szívemet. Mert tudom, hogy jó emberek. Ezért is örülök, hogy hozzájuk kerül. A maga életkedve, gyermekem, csodákat művelt már. Talán száműzni tudja a szomorúságot abból a csendes rajnai házból, és egy kis örömet csempészhet a két öreg vigasztalan életébe.

Lena, aki eddig figyelmesen hallgatta az asszonyt, most lelkesen bólogatott.

– Ígérem, derűs kedvvel látok hozzá a feladatomhoz, kedves Steinau asszony. S ha valamit jóakarattal és bizakodással kezdünk, az már fél siker!

Hamarosan Norbert is hazaért, és amikor az előszobában letette a felöltőjét, a cselédlány jelentette neki, hogy Hartwig kisasszony van az édesanyjánál látogatóban. A férfi sietve benyitott a nappaliba.

– Hát tényleg megtartotta a szavát, Lena kisasszony!
– mondta, miközben kezet szorítottak.

– Nos, remélem, nem feltételezte rólam az ellenkezőjét.

– Szó sincs róla! Tudom, hogy az adott szó kegyed számára is szent.

Hármasban beszélgettek tovább, míg Lenának lassan indulnia kellett.

– Ha megengedi, Lena kisasszony, elkísérném – ajánkozott készségesen Norbert.

A lány arcát halvány pír futotta el.

– Nem akarom az édesanyját megfosztani a társaságától. Hisz úgy örül önnek mindig!

– Ez igaz – szólt közbe Steinau asszony –, de egy kis időre igazán szabadságot kaphatok a fiamat, kedves Lena. Kivált ilyen nemes cél érdekében. Egyébként van még egy kis dolgom. Hadd kíséresse el Norbert, hisz hosszú ideig úgyis ez az utolsó alkalom, hogy lovagi szolgálatot tehet önnek.

Lena kezet csókolt vendéglátójának, aki szeretettel magához húzta, és megcsókolta a homlokát.

– Minden jól, drága Steinau asszony – mondta a lány –, csak még egy kérést engedjen meg! A közeljövőben legyen olyan kedves minél sűrűbben elnézni édesanyámhoz. Alighanem szüksége lesz néhány biztató, baráti szóra.

– Ezt egyébként is megtettem volna. Nagyon is jól tudom, mit érez most. Ugye, Lena, csütörtökön utazik?

A lány erre csak bólintani tudott, hisz minden erejére szüksége volt, hogy leküzdje a feltoluló búcsúkönyveket.

– Akkor még aznap délután sort keríték egy vigasztaló látogatásra.

– Köszönöm, nagyon köszönöm.

Meleg tavaszi idő volt, szikrázóan süttött a nap. A házak előtti kertek zöldellő oázisokként, színpompás virágokkal voltak telehintve. Norbert és Lena csendesen beszélgetve sétáltak egymás mellett. Nem akarták, hogy az elválás borongós hangulata uralkodjék el rajtuk, ahhoz túl szép volt ez a rövid együttlét. Tudták, hogy egyhamar úgysem lesz részük hasonló élményben, vagy talán soha többé. Amikor elbúcsúztak, egy ideig kéz a kézben, komolyan nézték egymást, mintha örök időkre emlékezetükbe akarnák vésni a másik arcvonásait. A csendet végül Lena hangja törte meg:

– Minden jót! Búcsúzóul még egy nagy kérésem volna önhöz. Beszélgessen el néha édesapámmal! Nagyra tartja önt, s nem kell mondanom, milyen nagy szüksége van alkalmasint egy kis felüdülésre. Hisz tudja, mennyire szenved szegény az őt ért méltánytalanság miatt.

– Igazságtalanul bántak velem, Lena kisasszony. S ennek biztos tudata neki is vigaszt és erőt kell adjon.

– Köszönöm önnek e szavakat!

Norbert Steinau Lena szemébe nézett, amelyből a

tavaszi ég üde kéksége sugárzott. Gyorsan megszorította a kezét, és halkán csak ennyit mondott:

– Minden jót!

Lena bement a házba. A férfi sajnó szívvel nézett utána, amíg eltűnt a lépcsőfordulóban.

IV.

Lena szeme előtt Németország legcsodálatosabb tájai vonultak el. A hegyormokon itt-ott felbukkanó várakból a német történelem tekintett le rá. Egy idős hölgy, akivel egy fülkében utazott, mindegyiket megnevezte, mindegyikről tudott egy-egy színes történetet. A lány érdeklődéssel hallgatta, és csak azt sajnálta, hogy nem oszthatja meg szeretteivel ezeket a csodálatos élményeket.

Frankfurtban a nagynénje, Schlender jogtanácsosné várta, akivel egy kellemes órát töltöttek el a váróteremben, amíg Lena vonata el nem indult Mainzba. Anna néni életrevaló, energikus asszony volt. Nagy sietve jó tanácsok valóságos özönét zúdította Lenára. Időnként helyet szorított egy-egy, a szülőket és a rokonság többi tagját érintő kérdésnek is. Mesélt egy keveset a férjéről és két fiáról, akik szintén Frankfurtban éltek. A másik két fia még egyetemre járt. Szívélyesen meghívta magához Lenát, leendő szabadnapjai egyikén.

– Elvégre Mainzból Frankfurt csak egy ugrás, s telefonon be is jelentkezhetsz, hogy biztosan itthon találj bennünket – biztatta Anna néni.

Még megittak egy kávé, azután Lenának szedelőzködni kellett, nehogy lekésse a vonatot.

A lány ekkor látta életében először a Rajnát. Tágra nyílt szemekkel állt a vonat ablakában, és megigézve nézte a széles medrében hömpölygő, fenséges folyót.

De nem sokáig gyönyörködhetett a látványban, mert a vonat hamarosan befutott Mainzba. Lena odaintett egy hordárt. Átadta neki a poggyászjegyét, és megkér-

dezte, nem tudja-e véletlenül, hol állhat Vollmerék kocsija. A férfi megmutatta, melyik kijárat előtt van a magánautók számára fenntartott parkolóhely, s azt mondta, egyenesen odaviszi a bőröndöket.

A kijárat előtt Lena egy igen elegáns autót pillantott meg, amelynek nyitott ajtaja mellett sofőr feszített barna libériában, és gondosan végigmustrált minden érkezőt. Lena odalépett hozzá.

– A Vollmer-házból küldték? – kérdezte.

– Igenis. Hartwig kisasszonyhoz van szerencsém, nemde?

Lena bólintott.

– Kérem, szálljon be – mondta a férfi udvariasan –, és adja ide a poggyászejegyé!

– Az imént fogadtam egy hordárt, aki máris hozza a bőröndjeimet.

A sofőr meghajolt, és besegítette a kocsiba a kisasszonyt. Hamarosan megérkezett a poggyász. A lány kifizette a hordárt, a sofőr beszállt, és az autó kigördült a Rajna mellett vezető, széles útra. Lena kíváncsian forgatta a fejét, nem győzött betelni a sok újdonsággal.

A kocsi egy dombra futott fel, amelynek a tetején elragadó villaépület emelkedett, Vollmerék otthona. Micsoda pompás birtok, gondolta a lány, miután áthaladtak a művészien megmunkált kovácsoltvas kapun. A parkot magas, rácsos vaskerítés zárta körbe. Apró kavicsal felszórt, széles út vezetett a parkon át a villa bejáratához. A világosszürke homokkő homlokzat vakítóan csillogott a napsütésben. A környéken uralkodó csendet csak a kerekek surrogása és a madarak vidám

éneke törte meg. Lenának úgy tűnt, mintha egy mesebeli kastélyba érkezett volna.

A kocsni megállt, és a sofőr kinyitotta az ajtót. Lena barátságos mosollyal megköszönte a segítségét, majd megállt a bronzveretes, kétszárnyú tölgyfa kapu előtt. Ebben a pillanatban, mintha láthatatlan kezek mozgatnák, kinyílt az egyik kapuszárny. A megjelenő inas meghajolt, és kézmozdulattal jelezte, hogy lépjen be.

Elegáns előcsarnok tárult Lena szeme elé, akinek minden bátorságát össze kellett szednie, hogy eleget tegyen a néma felszólításnak. Alighogy belépett, egy negyven év körüli asszonyt látott lejönni a vörös szőnyeggel borított márványlépcsőn. Szürke ruhája felett vakítóan fehér kötényt viselt, és szigorúan hátrafésült, sötét haját fehér főkötő takarta. Komoly arccal Lenához lépett.

– Hartwig kisasszony, ugye? – kérdezte kimért udvariassággal.

A lány torkán az izgalomtól egyetlen hang sem jött ki, így csak némán bólintott. A ház komorsága nyomasztóan rátelepedett amúgy mindig víg kedélyére.

– Heinemann-né vagyok, a házvezetőnő. Vollmer asszony megbízásából először is megmutatnám a szobáját. Kérem, kövessen! A csomagjait rögtön hozzák.

Lena újra csak szótlánul biccentett, majd Heinemann-né oldalán felment az első emeletre. A hosszú folyosó legvégén az asszony kinyitott egy ajtót, és intett neki.

– Kérem, fáradjon be! A szoba és a hozzá tartozó hálófülke az öné.

Lena meglepetésében majdnem felkiáltott. A tágas,

világos helyiség barátságos hangulatot árasztott. A függöny, a bútorhuzat és a terítők tarka kartonanyagból készültek. A tapéta ugyanilyen virágmintás díszítést mutatott, és pompás összhangban állt a világosszürkére festett fabútorokkal.

– Köszönöm, Heinemann asszony. Meg tudná mondani, mikor mutakozhatom be Vollmer úrnak és a kedves feleségének? – kérdezte barátságosan.

– A nagyságos úrék egyelőre nem érnek rá. Nyugodtan kicsomagolhat, és felfrissítheti magát – válaszolta a házvezetőnő rezzentelen arccal és cseppet se melegebb hangon. – Teaidő van, és a nagyságos úrék vendégeket fogadnak. Most nem lehet őket zavarni. Máris hozatok magának valami harapnivalót, és kérem, hét óra körül legyen készenlétben. Van még valami kívánsága?

– Nem, nincsen, nagyon köszönöm – válaszolta Lena, miután mélyet sóhajtott. – Egy kis uzsonnáért viszont tényleg hálás lennék.

– Ha mégis eszébe jut valami, nyomja meg ezt a csengőt, és valamelyik szobalány készséggel a rendelkezésére áll – mutatott az ajtó melletti gombra Heinemann asszony.

Lena még egyszer megköszönt mindent. Miután a házvezetőnő távozott, hevesen dobogó szívére szorított kézzel megállt a szoba közepén, és lassan körbetekintett új otthonán. Így biztatta magát: „Csak bátorság! A fejemet csak nem harapják le. Szégyelld magad, gyáva nyúl! Az első szokatlan dolog láttán rögtön inadba száll a bátorságod? No szép, mondhatom! Mit szólnának az otthoniak, ha így látnák az ő bátor Lenájukat?

Tehát fel a fejjel, és csak semmi csüggedés, hisz eddig minden simán ment. A szoba szép és barátságos. Vedd birtokba új otthonodat, te szamár!”

E röpké elmélkedés végeztével levette a kalapját és a kosztümkabátját. Már hozta is az inas a csomagokat, majd a lány ismét egyedül maradt a szobában. Az ablakhoz lépett, s a távolban megpillantotta a méltóságteljesen hömpölygő Rajnát. A kora tavaszi zsenge lombok fölött pompás kilátás nyílt a folyóra. „Ha az otthoniak látnák, milyen gyönyörű helyre kerültem, biztos könnyebb lenne a szívük” – gondolta. Egy sóhajjal elfordult az ablaktól, és nekilátott, hogy kicsomagoljon, és berendezkedjék új otthonában.

A munka kellős közepén tartott, amikor tálcával a kezében megjelent egy szobalány. Teát és egy kis uzsonnát hozott neki.

– Heinemann asszony kérdezteti, hogy a kisasszonynak szüksége van-e a segítségemre a pakolásnál – mondta meglehetősen mogorván.

– Nem, köszönöm – hártotta el Lena –, egyedül is boldogulok. Nem kell fáradnia miattam.

A szobalány bólíntott, az arca megenyhült, és bizalmasodó hangon folytatta:

– Annál jobb, kisasszony. Nem mintha nem segítenék szívesen magának, de tudja, ebben a házban egész nap nincs megállás. Heinemann asszony nem tűri, hogy akár csak egy negyedórásckára megpihenjen az ember.

Lenának kedve lett volna visszautasítani ezt a tola-kodó bizalmasodást, de nem akart túl nyersen viselkedni. Annál is kevésbé, mert új helyzetében még elég-

g  bizonytalanul érezte magát. Nyílt tekintetét a szobal nyra emelte, és higgadtan csak ennyit mondott:

– Egy nagy házban mindig sok a munka. Nem kérem a segítségét, de nagyon szeretném, ha jól megérte-n nk egymást.

A másik arcán csalódottság tükröződött. Gúnyos pil-lant st vetve az „ j kisasszonyra”, sarkon fordult és távozott. „Felesleges megj tszania magát!” – gondolta a folyosóra lépve.

Lena befejezte a r mol st, és f ltre ll totta az üres bőröndöket. Majdcsak akad egy szolgálatkész l elek, aki elhelyezi valami rakt rf les gben. Ezután nekilátott, hogy elfogyassza az  zletes uzsonnát. Miután jóllakott, gyorsan átöltözött. Abba a csinos ruhába b jt, amit maga varrt indulás előtt. F rk sz  tekintettel vizsgálta tükörképét, és igazán elégedett lehetett. Egy karcsú lány nézett vissza rá,  ide és kedves arccal, v rako z steli, fénylő szemekkel.

M lyet sóhajtvá elővette a sz leir l és a testvéreiről készült fényképeket, és az ablak melletti íróasztalra állította. Kissé elérzékenyülve nézte egyiket a másik után, és halkan el is beszélgetett velük:

– Nézzetek körül nálam! H t nem csinos az új birodalmam?  s a kilátás ebből az ablakból ugye nektek is tetszik? Jól járt a ti Len tok, igaz-e? Nem kell agg d-notok érte.

Odalent, a f ldszerinti fogad helyis gben Vollmerék a vendégeikkel, Hammerstein professzorn val és a lányával beszélgettek. Thusnelda, vagy ahogyan mindenki